

Gespreksavond zondagsopenstelling maandag 1 oktober raadzaal

Opening wethouder Arjan Neeleman

Intro gespreksleider Dirk Louter: Het wordt een bewogen avond en dat mag ook. Het is niet de bedoeling dat we het eens worden of het debat al gaan voeren dat in de raad nog gevoerd moet worden.

Verwachting avond wethouder Anthon Timm: Ik verwacht een open avond met een goede discussie.

Interview Dirk Louter / Anthon Timm

Dirk Louter: Wat is het voornemen van het college?

Anthon Timm: Het voornemen is dat wij zondagsvrijheid willen gaan invoeren, zoals afgesproken in het coalitieakkoord.

Dirk Louter: Wat zijn hiervoor nu de argumenten? Waarom is die zondagsvrijheid belangrijk voor de coalitie en voor u?

Anthon Timm: Het is een traject dat ongeveer een jaar geleden is begonnen, toen de partijen hun verkiezingsprogramma's samenstelden. Alle coalitiepartijen hebben dit als belangrijk punt opgenomen.

Dirk Louter: Wat wordt de route?

Anthon Timm: We willen allereerst de bestaande verordening aanpassen. De input die we vanavond ophalen nemen we mee. Eind dit jaar komt er een raadsvoorstel tot aanpassen van de verordening. Tegelijkertijd loopt er nog een proces: er zijn aanvragen voor zondagsopenstelling nog voor zondagen in dit jaar. Dit vraagt een collegebesluit, dat we willen nemen na deze avond.

Ronde 1

Nederlandse Vereniging tot bevordering van de Zondagsrust en Zondagsheiliging: Zondagswet 1953 is er niet voor niets. Is ongelimiteerde vrijheid wel zo goed voor een mens? Een vis is op het droge misschien vrijer dan in zijn beperkte sloot, maar hij gaat onherroepelijk dood. Kies voor een vrijheid die is ingekaderd in de heilzame geboden van de Heere zelf.

Inwoner: De wet van de 10 geboden en het 4^e gebod zijn heel belangrijk. Mijn verzoek is om de heilige wet van God niet te overtreden. Zondagsopenstelling brengt onrust in families en onder vrienden. Ook komt er oneerlijke concurrentie, onrust en tweespalt tussen winkeliers. Ook is ze strijdig met de zondagswet. Tenslotte kunt u de nadrukkelijke uitspraak van het koopstromenonderzoek (52,6% wil nooit winkelen op zondag) niet naast u neer leggen. En denk ook aan het feit dat zondagsopenstelling zorgt voor een hogere energieverpilling.

Inwoner: Zondagsopenstelling is volledig in tegenspraak met waar de vakbeweging/sociale beweging voor staat. Op de keper beschouwd is ze asociaal.

De meerderheid in het college is niet meerderheid bevolking. Bent u bereid om een draagvlakonderzoek te houden?

Inwoner: Ik respecteer alles wat ik tot op heden gehoord heb. Maar we leven nu in 2018. Ik vind dat we moeten meegaan met tijd. Vind dat ik het zelf zou moeten kunnen weten en winkels zelf zouden moeten kunnen kiezen.

Inwoner: Is het nou zo dat het op 28 oktober al koopzondag is? Verder is het gewoon goed om 1 dag rust te hebben. Kijk naar Duitsland, waar dat in alle dorpen ook het geval is.

Inwoner: Ik wil gewoon zelf bepalen of ik zelf naar de winkel kan, ik vind niet dat een ander dat moet opleggen.

Inwoner: Ik ben heel erg voor zondagsvrijheid.

Voorzitter winkeliersvereniging De Korf: Zondagsvrijheid, maar denk eens aan de winkeliers. Grote bedrijven hebben genoeg mensen en kantoren, maar kleine winkeliers niet. Terwijl die de sfeer bepalen op een winkelcentrum. Wenselijk is zondagsvrijheid bij 9 van de 10 ondernemers niet. De kleinere dorpskernen, die fungeren als ontmoetingsplek, hollen op deze manier uit. Zeven dagen open is bijna onmogelijk. De grote jongens in Krimpen en het college hebben hiervoor verantwoordelijkheid. Laten we het hier houden zoals het is.

Inwoner: Waarom duikt nu de vraag om draagvlakonderzoek op? Bij het voormalige college is dat ook niet gedaan.

Reactie Anthon Timm op ronde 1: Ik ben blij met alles wat ter tafel komt en wat er gezegd is. Over 28 oktober: volgens mij doet 21 oktober zelfs de ronde. Als je 12 zondagen terugtelt vanaf eind dit jaar kom je daarop uit. Nogmaals: college gaat over deze aanvragen nog besluit nemen en doet dat nadat ze de input van deze avond heeft.

Ronde 2

Inwoner: Ik zou graag een enquête willen. En is er de mogelijkheid tot een proefperiode, zodat we het bij geen succes terug kunnen draaien? Er zijn genoeg winkels in buurgemeenten waar mensen die op zondag willen winkelen naartoe kunnen gaan.

Inwoner: Ik heb in Nieuwkoop gewoond, daar was over dit thema ook veel discussie. Inmiddels is de situatie zo dat de grote supermarkten open zijn en de kleine ondernemers dicht blijven. Ze hebben geen last van omzetverlies. Laat de winkelier het zelf bepalen en laat de vrijheid zichzelf ontwikkelen.

Inwoner: Ik vind het niet zulk sociaal beleid van deze coalitie. De kleine ondernemer heeft het de afgelopen jaren heel zwaar gehad, het grootwinkelbedrijf pikt de gaatjes in.

Inwoner: Kleine ondernemers werken zes dagen keihard. Nu worden ze min of meer gedwongen ook de zevende dag nog te werken. Want ze kunnen niet op maandag of dinsdag o.i.d. dicht zijn, omdat in hun contract staat dat ze open zijn op die dagen. Zondagsvrijheid zou ook moeten kunnen betekenen dat je op maandag of woensdag vrij kunt zijn. Ik hoor vooral geloof tegenover consumentisme. Maar ik hoor geen sociaal geluid. Dat moet ook meetellen.

Inwoner, scriba kerk: Ik wens het college wijsheid en wil benadrukken dat in het vierde gebod van Gods heilige wet al weging heeft plaatsgevonden. Hij wist dat rust voor een mens die geen machine kan zijn belangrijk is. Rust om familie te onderhouden en een dag tot Zijn eer. Deze argumentatie zullen veel bewoners onderschrijven.

Ondernemer: Ik ben directeur van twee bouwmarkten. Ik ken de discussie goed, heb hem vele malen gevoerd. We krijgen vaak het verwijt: jullie zijn groot, jullie redden het wel. Maar als je op zondag dicht wilt blijven, red je het niet. Een gemeente/overheid is er om kwetsbaren te beschermen. We denken daarbij altijd aan mensen met een handicap. Maar ook franchisenemers zijn kwetsbaar. Als je bijvoorbeeld schulden hebt bij de franchiseorganisatie krijg je het mes op de keel: je moet op zondag open of nu je schulden inlossen.

Reactie Anthon Timm op ronde 2: We gaan niemand tot iets verplichten. De winkelier niet om open te gaan, de consument niet om te gaan winkelen. We staan voor vrijheid bij inwoner en bij winkelier. We zijn niet van plan een enquête te houden en ook niet om eerst te kiezen voor een proefperiode.

Ronde 3

Inwoner: Ik heb veel argumenten gehoord. Vooral de sociale spreken mij aan. Waarom 12 zondagen en niet bijvoorbeeld 5?

Inwoner: Gedenkt de sabbat. Wie God verlaat heeft smart op smart te vrezen. Als op zondag de deuren open gaan, ziet het er niet best uit voor Krimpen.

Inwoner: Ik ben een liberaal maar vind ook dat je rekening moet houden met kwetsbare mensen. Tegelijkertijd hebben we met een maatschappelijke ontwikkeling te maken. Jongeren doen anders inkopen, de zondagsbesteding is anders.

Inwoner: Als we de winkels openstellen, verliezen we de zegen van God. Vrijheid kent ook gebondenheid. De maatschappelijke gevolgen op de lange termijn zullen uitwijzen dat we zegen missen, in de economische en relationele sfeer. De commercie regeert.

Inwoner: We praten over vrijheid, maar die ben ik straks kwijt. Straks gaat tegenover mijn huis de Albert Heijn open en zullen ook op zondag de stromen karretjes rinkelen. Ook voorzie ik onrust door parkeren en laden en lossen van vrachtwagens.

Inwoner: We leven in een veranderende samenleving. Laten we dit thema niet groter maken dan het is. Laat iedere ondernemer vrij zijn in zijn keuze.

Inwoner: Krimpen vergrijst. De openstelling van winkels kan het vestigingsklimaat wellicht gunstiger maken.

Inwoner: Het is hier altijd zo geweest dat er geen openstelling is. Nu is er anders gestemd. Mensen hebben anders gekozen. Zo is de democratie. Wij hebben al die jaren geaccepteerd dat het niet zo was, nu mag het straks wel, hoop ik.

Ondernemer: Ik ben gevestigd in de Crimpenhof, een fijn winkelcentrum. Wij zullen als het tot zondagsopenstelling komt met ons bedrijf niet opengaan, om religieuze redenen. Ook mensen die niet kerkelijk zijn hoor ik zeggen: ik ga op zondag niet open, want mijn sociale leven wordt beïnvloed. Wat mij zorgen baart: nu hebben we nog met oude huurcontracten te maken, maar de kans bestaat dat straks in de nieuwe contracten staat: wij verplichten u op zondag open te gaan.

Inwoner: Ik ben blij met het voorstel, mijn complimenten. Ik hecht aan de scheiding tussen kerk en staat. Ik gun kerkleden de vrijheid hun geloof te beleven in hun kerk. Anderzijds verwacht ik dat zij niet de dingen die ze vanuit hun religie vinden opleggen aan anderen.

Inwoner: De woorden die de Bijbel leert, zijn geen mensenwoorden. Ik heb zelf nog op zaterdag moeten werken. Nu zelfs de zondag weer een werkdag wordt: waar houdt dit op? Je dwingt nu mensen ook tot een slavenleven. Ze kunnen dan misschien wel op maandag vrij nemen, maar dan zitten de kinderen weer op school.

Inwoner: De keerzijde van zondagsvrijheid is zondagsdwang. Het contract van mijn zoon wordt niet verlengd omdat hij niet op zondag wil werken. Ik vind dat dit te weinig belicht wordt. Het college staat voor kleurrijk, naast elkaar, voor elkaar, met elkaar. Maar een groot deel van de inwoners is mordicus tegen. De tolerantie is ver te zoeken.

Inwoner: De praktijk leert dat kleine winkeliers gewoon niet open gaan.

Ondernemer: Klantentrouw bestaat niet, zeker niet als je een product hebt dat op elke hoek van de straat wordt verkocht.

Inwoner: Er wordt veel gesproken over vrijheid, maar realiseert de coalitie zich dat er voor sommige ondernemers/inwoners straks geen vrijheid meer is?

Inwoner: Ik geloof heel erg in vrijheid. Die beperkt zich niet tot winkeltijden. Wij respecteren diegenen die in de kerk willen zitten. Respecteer ons dan als we een boodschap willen doen.

Inwoner: Ik vind openstelling vanuit christelijk oogpunt niet goed. Ik bedoel het niet zo te zeggen dat het niet mag, maar ik zeg het puur vanuit de liefde voor God.

Inwoner: Als de winkels op zondag open gaan, zou dat een gunstig effect kunnen hebben op de parkeerterreuren: het zorgt voor een betere spreiding.

Inwoner: Kunt u geen compromis over de tijden sluiten? Hoe komen jullie aan de tijden die jullie in het voorstel noemen?

Inwoner: Persoonlijk vind ik het geweldig dat we rust hebben. Maar ik denk dat we ook als christenen de verbinding moeten zoeken. Ik pleit voor een compromis. De tijden aanpassen zodat ze niet bijten met de kerkgang bijvoorbeeld. En niet gaan voor bam, 52 zondagen per jaar.

Inwoner: Ik werk veel en ben blij dat ik straks op zondag de mogelijkheid heb om een boodschap te doen.

Inwoner: Als u handelt naar Gods geboden zal het u goed gaan.

Inwoners: Kan het college verbieden dat huurcontracten straks verplichten tot zondagsopenstelling? Anders krijgen we hier dezelfde situatie als in Paddepoel.

Inwoner: Het moet niet zo zijn: de zondagsrust van de religieuzen tegenover de vrijheid van de seculieren. En laat deze avond meewegen. Het moet straks niet zo zijn dat het voorstel komt en wordt gezegd: dit staat vast. Dan denk ik: leuk, zo'n avond, maar het was voor niets.

Inwoner: Het is hier altijd zo geweest en dat heeft ook veel inwoners naar Krimpen getrokken. Laat het college zich daarvan bewust zijn.

Reactie Anthon Timm op ronde 3: Deze avond heeft zin gehad. We hebben gepeild in onze samenleving hoe men erover denkt. Met die informatie gaan wij als college aan de slag. We nemen het mee in onze besluitvorming. We doen er dus wel degelijk iets mee. Wat ik ook wil benadrukken: het is niet zo dat we nu iets willen doorvoeren omdat het het tegenovergestelde is van hoe de situatie hiervoor was. Dat zou een slechte motivatie zijn. We gaan als college invulling geven aan wat in het coalitieakkoord is afgesproken: aan zondagsvrijheid. En hoe we dat gaan doen: daar gebruiken we de input voor die we vanavond hebben opgehaald en in het verleden ook al hebben opgehaald. We nemen alles mee en zullen met deze informatie tot een respectvol voorstel komen. Ik ben blij met alle informatie en begrijp ook dat mensen er verschillend in staan. Ook de reactie van de winkeliers en winkeliersvereniging en de suggesties voor andere openingstijden zullen we net als alle andere informatie meewegen en op een gepaste manier in ons collegebesluit over de 12 zondagen en in het raadsvoorstel voor de aanpassing van de winkeltijdenverordening verwerken.

Slotwoord wethouder Arjan Neeleman